

Ultreia 29, december 2013

In deze Ultreia

Van de Redactie

Data landelijke bijeenkomsten

Lezingen en cursus werkgroep
Geschiedenis en Cultuur

Openingstijden infocentrum Utrecht

Stichting Pelgrimsvrienden

Voorjaarsbijeenkomst Alkmaar

Heilige Birgitta

Rondwandelingen Vastenactie

Wandelweekend Veluwe

Oproep Amigos Welcome Service

Wat trilt de camino

Spaans voor pelgrims

Pilgrimage op BBC

Wilt u iets van mij lezen?

Ebook Fietsreis

Terug naar de camino

Op weg naar Santiago

Colofon

Van de redactie

Foto: Joep van Leeuwen

In deze donkere dagen voor de kerst, hopen we dat deze Ultreia u veel licht mag brengen.

De redactie wenst u goede kerstdagen en een voorspoedig 2014 al dan niet met plannen voor een nieuwe camino.

Namens de redactie

André Brouwer
hoofdredacteur

Data landelijke bijeenkomsten

In de vorige Ultreia schreven we dat er al jaren vaste data zijn voor de landelijke bijeenkomsten. Na de landelijke bijeenkomst in Middelburg van 2 november jl. kregen we diverse reacties van leden die ons er op wezen dat de eerste zaterdag van november geen handige dag is. 1 november is het Allerheiligen (in sommige streken een feestdag) en 2 november is het Allerzielen, een dag waarop steeds meer mensen degenen gedenken die hen overleden zijn.

Om die reden heeft het bestuur besloten de

landelijke najaarsbijeenkomst op de tweede zaterdag van november te houden.

De voorjaarsbijeenkomst blijft gewoon op de derde zaterdag van maart.

André Brouwer

Lezingen en cursus *werkgroep Geschiedenis en Cultuur*

De *werkgroep Geschiedenis en Cultuur* organiseert het komende voorjaar een drietal interessante activiteiten.

1. Een lezingencyclus rond het thema 'Veiligheid en Gastvrijheid langs pelgrimswegen'.
2. Een lezing van dr. Manuel Rodriguez over 'De Pelgrim en het verborgen Santiago'.
3. Een cursus 'Inleiding geschiedenis, kunst en cultuur van de Camino Francés'.

Deze laatste cursus wordt gegeven in Zwolle en in Alkmaar.

Kijk voor meer informatie op: de [website](#).

U krijgt bij aanmelding bericht over uw plaatsing.

1. Lezingencyclus 'Veiligheid en Gastvrijheid langs Pelgrimswegen'

Voor wie op pelgrimstocht gaat – ver van huis en haard – is gastvrijheid, maar ook veiligheid, een groot goed, nu en zeker in vroegere dagen. Vijf gerenommeerde sprekers belichten deze thema's vanuit verschillende invalshoeken.

- Woensdag 29 januari: mevr. dr. Wendelien van Welie: 'Pelgrimeren door de eeuwen heen': een cultuurhistorische benadering.
- Woensdag 12 februari: mevr. drs. Hanneke van Asperen: 'Middeleeuwse pelgrimsinsignes, vondsten en hun betekenis'.
- Woensdag 26 februari: mevr. dr. Truus van Bueren: 'Pelgrimage en de dodengedachtenis in de middeleeuwen'.
- Woensdag 12 maart: prof. dr. Jan van Herwaarden: 'Jacobusbroedersschappen in Nederland in de late middeleeuwen'.
- Woensdag 26 maart: spreker nog bekend te maken: 'Gastvrijheid en veiligheid': de rol van kerken, kloosters en pelgrimsherbergen.

2. Lezing dr. Manuel Rodriguez: 'De Pelgrim en het verborgen Santiago'

De Spanjaard dr. Manuel Rodriguez is onderzoeker en journalist. Naar aanleiding van het verschijnen van zijn boek *La Catedral de Santiago para los Peregrinos, Guia Secreta* hield hij een aantal succesvolle lezingen. Medio februari is hij in Nederland. Op speciaal verzoek van de werkgroep *Geschiedenis en Cultuur* en het *Instituto Cervantes* houdt hij op

woensdagavond 19 februari van 19.00 tot 21.00 uur een lezing met beeldmateriaal. Voor vertaling in het Nederlands wordt gezorgd.

Alle lezingen vinden plaats op woensdagavonden van 19.00 tot 21.00 uur in het *Instituto Cervantes*, Domplein 3 in Utrecht. Aanmelding vooraf is verplicht. Kosten (i.v.m. zaalhuur, koffie/thee): per lezing, voor leden € 7,50, voor niet-leden € 12,50. Voor meer informatie: zie de [website](#).

3. *Cursus 'Inleiding geschiedenis, kunst en cultuur van de Camino Francés'*

Deze cursus wordt dit jaar *regionaal* gegeven:

- In Alkmaar, in samenwerking met de Regio Noord-Holland benoorden 't IJ.
- In Zwolle, in samenwerking met de Regio Groningen, Friesland en Drenthe en Oost Nederland.

In deze cursus gaan we in op vragen en thema's rondom het ontstaan, de geschiedenis en de kunst en cultuur van de Camino Francés. We besteden aandacht aan de belangrijkste kunststijlen langs de Camino en aan oude verhalen en legenden. De behandelde stof lichten we toe met beeldmateriaal. We staan uiteraard stil bij beeldbepalende kerken, kloosters, steden, dorpen en andere wetenswaardigheden langs de Camino. De cursus omvat drie onderling samenhangende avonden. Als basisboek gebruiken we *Onderweg naar Santiago: een Camino van kunst, cultuur,*

legenden en verhalen van Mireille Madou. Voor wie zich verder in de stof wil verdiepen zal een beknopte literatuurlijst beschikbaar zijn. Uw inleiders zijn: Nico van Heijningen, Tieleke Huijbers en Herman Holtmaat.

Zie voor meer informatie (data, plaats, tijdstip, kosten) op de site van de regio [Noord-Holland benoorden 't IJ](#) of regio [Oost-Nederland](#) of neem contact op met [Carla Möring](#) (Alkmaar) of [Angela Frieling](#) (Zwolle).

Herman Holtmaat

Openingstijden informatiecentrum Utrecht

Vanaf januari 2014 vervalt de derde zaterdag van de maand als dag waarop we in Utrecht open zijn om informatie te geven. Reden is dat we zo een beter evenwicht hebben in de service naar buiten en het gebruik door onze eigen werkgroepen.

U bent volgend jaar elke tweede en vierde zaterdag van de maand van 11.00 tot 15.00 uur hartelijk welkom als u informatie wilt. En natuurlijk ook op de andere dagen:

dinsdag van 14.00 tot 16.00 uur;

donderdag van 14.00 tot 16.00 uur en van 19.00 tot 21.00 uur;

vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur.

De openingstijden van onze informatiecentra in Vessem en Sint Jacobiparochie blijven ongewijzigd.

Nieuws van de Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob

In haar vergadering van juli 2013 heeft het bestuur van de Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob het eerste verslag van de stichting goedgekeurd. Het verslag is geplaatst op de nieuwe [website](#) van de stichting. Hieruit blijkt dat de stichting in de periode 2011-2013 ca. 700 euro heeft ontvangen aan donaties. Ongeveer 100 euro werd overgemaakt na collecte in een kerk, ongeveer 50 euro uit een legaat en ongeveer 550 euro werd ingezameld bij het afscheid van iemand wegens pensionering.

De stichting is voor haar inkomsten afhankelijk van donaties, giften en legaten. Als u een bijdrage wilt leveren aan het werk van de stichting, kunt u deze storten op rekeningnummer NL88 INGB 0005 9814 93 t.n.v. Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob, p/a Rendierstraat 1, 1338 KH Almere.

De stichting heeft een bijdrage geleverd van 12.500 euro aan de jubileumtentoonstelling in Utrecht. Daarnaast levert zij een regelmatige bijdrage aan het pelgrimeren voor de jeugd. De stichting beheert inmiddels een klein calamiteitenfonds waaruit in zeer uitzonderlijke gevallen niet-verzekerbare kosten die samenhangen met het pelgrimeren kunnen worden vergoed.

Het bestuur bestaat uit Cees Verhage, voorzitter, Diedrick Jansen, secretaris en Jan Kousemaker vanuit het Genootschap. Bas Brouwer is na zijn afscheid van het bestuur van het Genootschap penningmeester geworden van de stichting.

Vacature

Wij hebben een vacature voor een bestuurslid die expert is op het terrein van fondswerving en communicatie en die tijd heeft om met ons de stichting verder te laten groeien en beter bekend te maken in het Genootschap en daarbuiten.

Voor meer informatie: [Diedrick Jansen](#), secretaris

Voorjaarsbijeenkomst Alkmaar

Zaterdag 8 maart houdt regio Noord-Holland benoorden 't IJ haar voorjaarsbijeenkomst. 's Ochtends is er de pelgrimsparade en 's middags een gezongen reis door dubbelkwartet Nootzaak (N♫zaak).

Leden van de regio krijgen nog een aparte uitnodiging.

[Carla Möring](#)

Heilige Birgitta in Uden

Marianne de Bruin bezocht op de bonnefooi het Museum voor Religieuze Kunst in Uden en zag daar een tentoonstelling over de Heilige Birgitta van Zweden (1303 - 1373). Zij werd geboren in 1303 in de Zweedse plaats Finstad bij Uppsala. Ze was de stichtster van de kloosterorde van de heilige Verlosser, beter bekend als de Brigittinessen of Birgittinessen.

Zij heeft gepelgrimeerd vanuit Zweden naar Santiago de Compostela, Rome en Jeruzalem. In de tentoonstelling zijn onder meer haar pelgrimsstaf en reisnap te zien. Er komt duidelijk naar voren wat het belang van deze tochten voor haar was, ze kreeg visioenen die haar tot de oprichting van de kloosterorde brachten.

De tentoonstelling is geopend tot 5 januari 2014.

Meer informatie: [Museum voor Religieuze Kunst](#)

Rondwandelingen voor de Vastenaktie

Op 10, 11 en 12 april 2014 kunt u vanuit Schoorl één, twee of drie dagen lang door het schitterende West-Friese duinenlandschap wandelen. U ontmoet andere wandelaars, bezoekt pelgrimsoorden, een abdij en mooie andere plekken. En u kunt in Schoorl, centraal vertrek- en eindpunt, na afloop samen deelnemen aan boeiende avondprogramma's.

Wij bieden de mogelijkheid om in groep te lopen, begeleid door gidsen. Tijdens de groepswandeling is er af en toe een korte bezinning, soms wordt een stukje in stilte gewandeld. We vertrekken elke dag om 9.30 uur vanaf Dopersduin. We proberen tussen 17.00 en 18.00 uur weer terug te zijn in Schoorl.

Meer informatie: www.vastenaktie.nl/pelgrimstocht, of neem contact op met coördinator [Guus Prevoo](#), telefoon: 045 54 44 167 of 06 27 55 30 05

Guus Prevoo

Wandelweekend Veluwe 14- 16 maart 2014

Bent u van plan een pelgrimstocht te maken naar Santiago de Compostela, Rome of Jeruzalem of (een deel van) de Sultanstrail te voet af te leggen? Wit u meer informatie, andere (ervaren) wandelaars ontmoeten, oefenen in lange afstanden lopen? Of heeft u al eens zo'n lange afstandsroute gelopen en wilt u graag uw ervaringen delen met geïnteresseerde wandelaars? Meld u dan aan voor een (verzorgd) wandelweekend op een unieke locatie op de Veluwe. Afstanden ca 20 à 25 km per dag.

Prijzen inclusief 2 overnachtingen (1-, 2-persoonkamers), 2 x ontbijt/lunch/diner (incl. koffie/thee, excl. overige dranken)

€ 155,- voor eenpersoonkamer p.p.

€ 140,- voor een tweepersoonkamer p.p.

Voor meer informatie en reserveringen:

[Karin Snoep](#), telefoon: 06 36148011

[Sedat Çakir](#), telefoon: 06 50890696

Karin Snoep en Sedat Çakir

Oproep *Amigos Welcome Service*

Na twee succesvolle jaren wordt in 2014 de *Amigos Welcome Service* in Santiago weer georganiseerd in samenwerking met genootschappen uit verschillende landen. Dankzij dit initiatief worden pelgrims bij aankomst in Santiago warm onthaald en kunnen zij op een vlotte manier hun Compostela ophalen. In 2013 werden maar liefst 185.000 pelgrims op deze manier verwelkomd! Het Nederlands Genootschap van Sint Jacob steunt deze organisatie en doet hierbij een oproep voor vrijwilligers. De *Amigos* werken in het pelgrimsbureau (Rua do Vilar 3) om er de pelgrims te

verwelkomen, te feliciteren en waar nodig advies te geven. Via de *Amigos Welcome Service* wordt de vrijwilligers gratis een appartement in Santiago ter beschikking gesteld, maar reis- en verblijfskosten zijn voor eigen rekening.

Wat wordt van een Amigo verwacht?

- Lid zijn van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob.
- Zelf de Camino naar Santiago hebben gelopen of gefietst over een afstand die een Compostela heeft opgeleverd.
- Uitstekende communicatieve vaardigheden, maar ook luisterbereidheid en empathisch vermogen.
- Hulpvaardigheid en teamplayer.
- Beheersing van de Engelse taal en voldoende kennis van de Spaanse taal om vragen te beantwoorden en informatie te verstrekken. Een andere Europese taal, vooral Frans, Duits of Italiaans is een plus.
- Bereidheid om minstens twee weken in de periode van mei tot en met oktober 2014 volledige dagen te werken in de *Amigos Welcome Service* op het pelgrimsbureau.

Meer informatie kan per e-mail in het Engels worden aangevraagd bij [Jim McNicholas](#). Hebt u belangstelling om als *Amigo* aan de slag te gaan bij de *Amigos Welcome Service* in Santiago, dan kunt u zich tot 22 februari 2014 op bovenstaand e-mailadres aanmelden.

Belangrijke mededeling

Deze oproep voor de *Amigos Welcome Service* staat los van de organisatie van de *Huiskamer van de Lage Landen*. Hiermee gaan we ook door in 2014 en de werkgroep is volop bezig met de voorbereiding. Informatie volgt later.

Monique Walrave

Wat trilt de Camino!

Op de website van Mundicamino kwam ik een artikel tegen over de voorbereidingen van een groep Parkinsonpatiënten om de Camino de Santiago in juni 2014 te lopen onder de naam *¡Que tiembla el Camino!* oftewel: dat de Camino mag trillen! Een hele toepasselijke naam natuurlijk voor Parkinsonpatiënten.

Het wordt georganiseerd vanuit de *Asociacion Parkinson Valenciana (ACV)* en er wordt ook een documentaire gemaakt door de producent Barrett Films. Ze hebben de eerste training al opgenomen, die is te zien op youtube

Het doel is om de kwaliteit van het leven van patiënten met Parkinson en hun familieleden te verbeteren.

De *Asociacion Parkinson Valenciana* is een organisatie die multidisciplinair werkt met inbreng van sociaal werkers, psychologen, fysiotherapeuten, logopedisten en andere professionals en natuurlijk de onschatbare hulp van de betrokken families.

Henk Nugteren

Spaans voor pelgrims

Instituto Cervantes organiseert vanaf 20 januari 2014 cursussen Spaans voor pelgrims op twee niveaus. Aan het eind van niveau A1 is de cursist in staat zich in de meest gangbare situaties te redden met een aantal eenvoudige uitdrukkingen en kan hij korte, simpele teksten begrijpen en produceren. Iedere cursus duurt twintig uur verdeeld over negen wekelijkse avonden. De A1 cursussen worden gegeven in Utrecht, Amsterdam en Den Haag. De A2-cursus uitsluitend in Utrecht. Prijs € 192,- per cursus. Voor meer informatie:

www.cervantes.nl, e-mail: cenutr@cervantes.es of tel. 030 24 28 477.

Universiteit van Santiago

Studeert u liever in het buitenland, dan zijn er de volgende mogelijkheden:

Eerste mogelijkheid

Eén week (20 uur les) logies in een pelgrimsherberg, lessen aan de Universiteit van Santiago in verschillende niveaus, prijs € 405,- (excl. reiskosten).

Er zijn twee periodes: 2 tot en met 6 juni en 6 tot en met 10 september 2014 (mogelijk te combineren met hospitaleren in Roncesvalles of Santiago).

Tweede mogelijkheid

Twee weken Galicië: eerste week een stuk Camino lopen en de tweede week cursus aan de Universiteit. Ook weer twee periodes: 26 mei tot 6 juni en 29 september tot 10 oktober 2014, Prijs € 1.600,-

Voor meer informatie: <http://cursosinternacionales.usc.es/>

Cursus camino in Den Bosch

En voor wie toch liever dichterbij huis blijft, de Volksuniversiteit Den Bosch start eind januari een cursus van acht lessen over de camino. Voor meer informatie zie hun [website](#).

Pilgrimage op BBC

Op BBC two wordt op dit moment een serie uitgezonden met als titel [The Pilgrimage with Simon Reeve](#). Ik heb de eerste aflevering gezien (over Engeland en Canterbury). De tweede heb ik gemist maar deze wordt a.s. maandag 16 december herhaald, heel laat om 00:20 uur (23.20 UK time) en de derde aflevering a.s. dinsdag 17 december om 22.00 uur (21.00 UK time) en wordt dan waarschijnlijk ook nog

eens herhaald. Alle series kunnen ook gedownload worden op Ipod/Ipad als je kijkt op de BBC-website (maar kunnen niet op internet bekeken worden als je buiten de UK woont).

Karline Vandenbroecke

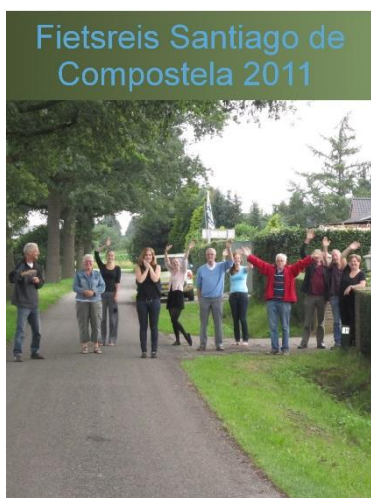
Wilt u iets van mij lezen?

Lezers die zelf ook schrijven kunnen in deze rubriek hun boek onder de aandacht van de leden van ons genootschap brengen (het is dus geen recensie van de redactie van *Ultreia*).

Wij stellen het op prijs indien u een exemplaar van uw boek aan onze bibliotheek schenkt. Gaarne uw boek naar:
Nederlands Genootschap van Sint Jacob
t.av. Bibliotheek
Janskerkhof 28a
3512 BN UTRECHT

E-book fietsreis / Stef Lankveld

In 2011 ben ik gefietst vanuit Silvolde, mijn woonplaats, naar Santiago de Compostela. Hiervan heb ik onlangs een E-book gemaakt. Hierin heb ik dagelijks, alles opgeschreven wat ik onderweg tegenkwam en belangrijk vond. Geschiedenis, natuur, cultuur en mensen.

Hopelijk beleeft iedere lezer hieraan net zoveel plezier als dat ik heb mogen ondervinden. Buen Camino oftewel een goede weg.

Misschien leuk om toekomstige fietsers op een prettig leesbare wijze te helpen. Via bol.com te bestellen

Stef Lankveld

Terug naar de Camino / Math en Agnes Theunissen

Math en Agnes Theunissen lopen in de periode tussen 1993 en 1997 van Le Puy naar Santiago de Compostela. Hun tocht voert hen over een oude pelgrimsroute die ook door hun middeleeuwse voorgangers is gebruikt. Ze lopen vanaf Le Puy naar Conques, Moissac, Saint-Jean-Pied-de-Port, Roncesvalles, Pamplona, Burgos, Leon, Astorga naar Santiago.

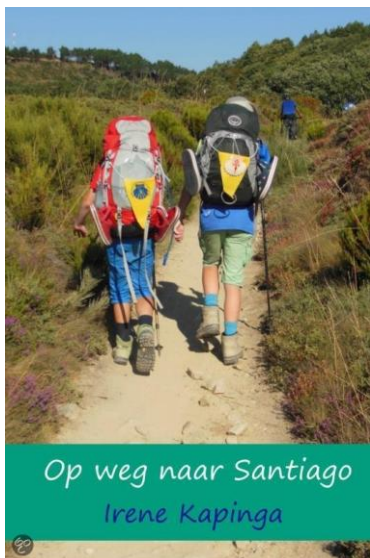
In 2013 zetten ze hun verhaal van destijds op papier, waarbij ze nagaan of in de tussenliggende periode hun leven is beïnvloed door de positieve ervaringen op de Camino. Tijdens hun looptocht hebben ze wezenlijke zaken ervaren, zoals vriendschap, aandacht voor elkaar en voor medepelgrims, eenvoudig en sober leven en het openstaan voor natuur en cultuur. Bijzondere mensen hebben ze op hun tocht ontmoet: madame Germaine in Aubrac, madame Debril in Saint-Jean-Pied-de-Port, de

stokkenman Pablito in Azqueta, padre José Maria en zijn zus in San Juan de Ortega en Mercedes Lozano in El Burgo Ranero. Al deze mensen inspireren de pelgrims. Ze wijden hun hele leven aan de Camino, meestal in een dienende rol. Ook de spontane ontmoetingen

onderweg met medepelgrims leidden vaak tot openhartige gesprekken en blijvende vriendschappen. Het enthousiaste gevoel dat Agnes en Math overhouden na hun voettocht heeft geresulteerd in een permanente interesse in het Camino-gebeuren. Ze worden vrijwilliger op de Jacobushoeve, een ontmoetings- en kringloopcentrum in Vessem, gestart na de pelgrimstocht van broeder Fons van der Laan in 1991.

Wie hun boek wil lezen kan dit bestellen bij de schrijvers: mattagnes@hetnet.nl Het boek dat 134 bladzijden en 70 afbeeldingen bevat, kost € 15,- (+ € 3,- verzendkosten).

Op weg naar Santiago / Irene Kapinga

In 2000 hebben wij de Camino vanaf Le Puy en Velay gelopen. Een ervaring om nooit te vergeten. Een ervaring die we al vanaf ongeveer hun geboorte ook met onze kinderen (2001 en 2003) gedeeld hebben. Blijkbaar heeft het de kinderen geïnspireerd: ook zij willen deze tocht gaan beleven. Na een jaar van voorbereiden is het in 2013 zover.

Samen met onze kinderen van dan 9 en 12 jaar lopen wij in 2013 de Camino vanaf Pamplona. Bedwantsen, valpartijen en overvolle slaapzalen vormen onderdeel van deze ervaring. Maar ook vriendelijke medepelgrims, prettige albergues en lekkere frieten.

In dit boekje zijn verhalen opgenomen uit 2000, staat hoe we ons hebben voorbereid op de tocht in 2013 en vertellen we over onze ervaringen in 2013. Het bevat ook tips voor de fysieke voorbereiding en voor de inhoud van de rugzak. Relativerend en

inspirerend boekje, ook voor hen die de tocht alleen in gedachten gaan, inclusief veel kleurenfoto's van de Camino anno 2013, hoogteprofielen en statistieken met betrekking tot aantallen pelgrims en vertrekplaatsen.

Te bestellen via bol.com

Colofon

Eindredactie:	Ellie Nieuwenhuizen
Hoofdredactie:	André Brouwer
Redactieadviseur:	Monique Walrave
Vormgeving:	André Brouwer en Henk van Dam

De volgende Ultreia verschijnt medio januari 2013. Wij zien uw bericht (maximaal 300 woorden) graag voor 10 januari tegemoet via ultreia@santiago.nl

Lukkie Zijlstra verdwaalde in de Pyreneeën maar maakte toch een foto